МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет культури та мистецтв
Кафедра театрознавства та акторської майстерності

Затверджено
На засіданні кафедри театрознавства та
акторської майстерності
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29.08. 2024 р.)
Гарант ОПП «Акторське мистецтво
драматичного театру і кіно»

доц. Олександр ПЛАХОТНЮК

Гарант ОПП «Театрознавство»

доц. Софія РОСА-ЛАВРЕНТІЙ

Декан факультету

доц. Мирослава ЦИГАНИК

СИЛАБУС / SYLABUS

«ПЕДАГОГІЧНА (АСИСТЕНСЬКА) ПРАКТИКА»,

що викладається в межах
ОПП «Акторське мистецтво драматичного театру і кіно»,
ОПП «Театрознавство»
другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів
із спеціальності 026 «Сценічне мистецтво»

Львів – 2024 р.

Розробники

Галина Петрівна П'ятакова , доктор педагогічних наук, доцент

Циганик Мирослава Іванівна, кандидат філологічних наук, доцент

Роса-Лаврентій Софія Ігорівна, кандидат мистецтвознавства, доцент

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Педагогічна (асистентська) практика з відривом від навчання відбувається у третьому семестрі згідно з Освітньо-професійною програмою Театрознавство та Акторське мисцецтво драматичного театру та кіно другого (магістерського) ступеня вищої освіти та навчальним планом підготовки магістра з галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальність 026 Сценічне мистецтво.

Загальне навчально-методичне керівництво практикою здійснює кафедра театрознавства та акторської майстерності. Також в організації та проведенні практики задіяні загально університетські кафедри загальної педагогіки та психології.

Базою проведення практики є кафедра театрознавства та акторської майстерності факультету культури і мистецтв ЛНУ імені Івана Франка, спеціалізовані заклади вищої освіти.

Керівництво практикою, контроль за її проходженням здійснює керівник практики від кафедри театрознавства та акторської майстерності. Окремі завдання студенти отримують від призначених керівників практик двох вищеназваних кафедр: загальної педагогіки та психології. Оцінювання результатів провадять керівники практик від усіх трьох кафедр, але підсумкову оцінку визначає керівник від театрознавства та акторської майстерності.

Тривалість практики:

Назва практики	**Семестр**	**Тижні**	**Кількість кредитів ECTS**
Педагогічна (асистентська) практика	3	4	6 (180 г.)

1. Педагогічна (асистентська) практика є складовою частиною професійної підготовки спеціалістів на освітньо-кваліфікаційному рівні "Магістр".
2. Згідно з навчальними планами практика проводиться на ІІ курсі протягом 4 тижнів.
3. Базами проходження педагогічної практики студентів-магістрів є відповідні кафедри факультету культури і мистецтв. Для проходження практики студентів можна скерувати і в інші навчальні підрозділи (наприклад, коледжі), де викладають відповідні дисципліни спеціалізації і готують фахівців за бакалаврською програмою.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Мета практики: дати студентові можливість набути практичного професійного досвіду у викладанні фахових дисциплін, виробити у студента володіння основними формами

навчання у вищій школі, застосування сучасних технологій і методик навчання; навчити укладати необхідну педагогічну документацію.

Завдання практики: реалізувати на практиці набуті студентом теоретично знання з педагогіки та психології вищої школи, фахових дисциплін, виявити та розвинути його педагогічні здібності, розширити знайомство із методами викладанням фахових дисциплін у різних науко-педагогічних працівників кафедри театрознавства та акторської майстерності.

Вивчення нормативної навчальної дисципліни «педагогічна практика» забезпечує досягнення програмних результатів:

ПРН4. Адаптуватися та діяти в новій ситуації, пов'язаній з роботою за фахом, генерувати нові ідеї задля вирішення проблемних ситуацій.

ПРН8. Вміти планувати, здійснювати та презентувати власні мистецькі та наукові досягнення, використовуючи різноманітні комунікаційні технології, також для міжнародної аудиторії.

ПРН 9. Вміти критично оцінювати власну діяльність та її результати, володіти якостями творчого мислення і наукового пошуку, правилами академічної доброчесності, принципів неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

ПРН 10. Організовувати освітній процес у закладах вищої освіти відповідно до законодавчої та нормативно-правової бази, враховувати особливості його планування у відповідності до специфіки підготовки фахівців, застосовувати механізми забезпечення високої якості освіти.

ПРН 11. Вміти передавати знання про сценічне мистецтво та практичний досвід різноманітними шляхами та засобами; створювати різні види навчально-методичних матеріалів фахових дисциплін зі сценічного мистецтва.

ПРН12. Застосовувати ефективні принципи реалізації освітніх програм у вищій школі, види педагогічної діяльності і методичної роботи у вищій школі, методики навчання, які використовуються у сценічному мистецтві.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Ознайомлення із програмою практики, робочим планом, графіком праці, правилами оформлення документів звітності, характером і змістом групових та індивідуальних завдань.

Щоденна робота студентів над виконанням групових та індивідуальних завдань, що включає:

– відвідування лекцій, практичних та індивідуальних занять з фахових дисциплін різних викладачів театрознавчих чи театральних дисциплін;
– відвідування занять, що їх проводять колеги-студенти;
– підготовка до проведення власних занять: вибір теми (за узгодженням із викладачем дисципліни), написання плану, конспекту лекції, семінарського заняття, вибір необхідних інтерактивних форм та засобів навчання;
– самостійне проведення одного заняття зі студентами 1–4 курсів.

Індивідуальні завдання студента-практиканта:

- знайомство з педагогічним колективом та студентами закладу вищої освіти;
- ознайомлення з навчальними планами з театрознавчих чи театральних дисциплін та веденням документації;
- відвідування занять з театрознавчих чи театральних дисциплін;
- розробити плани-конспекти занять (а саме: практичне заняття, лекція, семінар) з театрознавчої чи театральної тематики (додаток 4);
- провести відкриті залікові уроки відповідно до графіку (додаток 3);
- провести аналіз відвіданого заняття, який проводять студенти практиканти, або самоаналіз свого уроку (якщо студент на даній базі практиці сам) (додаток 5);
- виконання індивідуального науково-дослідного завдання студента (опрацювання наукової теми, що обумовлюється з керівником від кафедри режисури та хореографії з кожним студентом-практикантом індивідуально);
- складання календарно-тематичного плану (додаток 2);
- ведення щоденника практики;
- оформлення документації практиканта (див. додатки).

Індивідуально науково-дослідне завдання студента від кафедри театрознавства та акторської майстерності з кожним студентом-практикантом індивідуально

Опрацювати і подати у письмовій формі питання: пов'язані з педагогічною складовою роботи над власною мистецькою постановкою; особливості подання нового театрознавчого чи театрального матеріалу; методи та прийоми подачі нового матеріалу в умовах створення сценічного твору.

Вимоги до виконання завдання. Об'єм від 2 до 5 сторінок тексту, оформленого відповідно до загальних вимог звітної документації практиканта.

Дані матеріали можуть бути складовою частиною третього розділу магістерської роботи.

НАВЧАЛЬНІ ПОСІБНИКИ

1. Методичний порадник з позашкільної освіти та виховання творчої молоді. – Львів: Край, 2009. – 304 с.
2. Навчальні програми для позашкільних навчальних закладів / упоряд. О. А. Артеменко, О. О. Колонькова, А. П. Тараканова. – Київ : Шкільний світ, 2012. – 128 с.
3. Орієнтовні навчальні програми та методичні рекомендації з класичних та естрадних видів мистецтва / Методичний посібник. – Львів: Край, 2009. – 168 с.
4. Орієнтовні навчальні програми та методичні рекомендації педагогів та методистів відділу театрального мистецтва та хореографії ЦТДЮГ / методичний посібник. Автори: В. Собецький, Г. Капраль, М. Романів, Л. Бабенкова, В. Соломіна, Н. Парфенюк, М. Семьонова, Л. Бардачевська. – Львів: Край, 2008. – 192 с.
5. Програми факультативних курсів та курсів за вибором для спеціальних загальноосвітніх шкіл музичного профілю / Упоряд. О. В. Корнілова, О. В. Гайдамака. – Харків: Видавництво
6. «Ранок», – 192 с.

Інтернет ресурси

7. Вісники Львівського університету, збірники наукових праць, журнали, студентські видання. http://publications.lnu.edu.ua/
8. Документи про організацію та забезпечення якості навчального процесу у ЛНУ ім. І. Франка URL: https://lnu.edu.ua/about/university-today-and-tomorrow/documents/education-process/
9. Електронна бібліотека "Культура України" Національної бібліотеки України ім. Ярослава Мудрого. URL: https://elib.nlu.org.ua/catalogue.html?catalogue=294

10. Кафедра педагогічної освіти – ULR : https://pedagogy.lnu.edu.ua/academics/practice
11. Кафедра психології – ULR : https://filos.lnu.edu.ua/department/psyholohiji
12. Культурно мистецькі заклади Львова – ULR : https://list.in.ua/%D0%9B%D1%8C%D0%B2%D1%96%D0%B2/%D0%9A%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D1%83%D1%80%D0%BD%D1%96-%D0%B7%D0%B0%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D0%B8
13. Львівський академічний драматичний театр імені Лесі Українки – ULR : https://teatrlesi.lviv.ua/
14. Наукова бібліотека ЛНУ ім. І. Франка. URL: https://www.lnulibrary.lviv.ua/
15. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: Наукова періодика України URL: http://journals.uran.ua/
16. Національний драматичний театр імені Марії Заньковецької – ULR : https://www.zankovetska.com.ua/

ПЕДАГОГІЧНА СКЛАДОВА ПЕДАГОГІЧНОЇ (АСИСТЕНТСЬКОЇ) ПРАКТИКИ

Зміст виконання педагогічної складової до індивідуального завдання Організація навчального процесу (за фахом) у вищій школі

Під час магістерської практики студенти самостійно планують й проводять навчальні заняття (лекцію, семінарське, практичне, лабораторне заняття) з освітніх, фахових курсів.

Проводячи навчальне заняття (лекцію, семінарське, практичне заняття) студент виконує такі дії:

- визначає мету навчального процесу як кінцевого результату, якого бажає досягнути викладач та студенти; окреслює систему завдань на кожне навчальне заняття відповідно до мети, що охоплюють конкретні знання, уміння, навички, досвід, які набувають студенти тощо;
- відбирає зміст навчального матеріалу для кожного заняття, зокрема – знання, поняття, факти, теорії, проблеми, актуальні для життя, професійної діяльності студентів;
- застосовує систему стимулів для розвитку позитивної мотивації навчально-пізнавальної діяльності студентів відповідно до їхніх потреб, інтересів (кожна дія викладача може бути стимулом; найкращими стимулами для розвитку інтересів, задоволення потреб студентів є застосування актуальної інформації, пов'язаної з життєвим досвідом, планами студентів, їхньою майбутньою професійною діяльністю, залучення їх до активної, інтерактивної діяльності, створення продуктивного, психологічно-комфортного освітнього середовища, визнання значущості особистості студента тощо);
- організовує навчально-пізнавальну діяльність студентів як вияв їхньої активності, власного пошуку, мислення; як міжособистісне спілкування, обмін думками, спільне прийняття рішень, вияв особистісного ставлення до змісту цього процесу; з цією метою застосовує активні й інтерактивні методи навчання, індивідуальні, групові, парні, колективні форми діяльності студентів;
- регулює процес навчання студентів шляхом передавання й отримання від них зворотного зв'язку, аналізу їхніх знань, умінь, особистих суджень, думок, рефлексій тощо, а також висловлює оцінні судження про їхню діяльність, успіхи;
- оцінює кінцеві результати, досягнення студентів, посилаючись на конкретні критерії, аргументи.

ОРІЄНТОВНА СХЕМА АНАЛІЗУ ЛЕКЦІЇ

1. Зміст лекції: науковість, відповідність сучасному рівню розвитку науки. Ідейна спрямованість – відбір змісту матеріалу, що викладається, висвітлення його з певних філософських позицій, визначення головних ідей світосприймального характеру, питання методології науки, зіставлення різноманітних концепцій. Активізація мислення, висунення

проблемних питань, показ суперечностей упродовж лекції, ознайомлення з історією наукового пошуку, визначення проблем для значущості матеріалу та його застосування в майбутній спеціальності – професійна спрямованість. Наявність матеріалу, якого немає в підручниках. Пояснення найбільш складних питань. Наявність завдань для самостійного відпрацювання матеріалу, зв'язків із попередніми лекціями, розділами курсу, внутрішньопредметних та міжпредметних зв'язків.

2. Методика читання лекцій: чітка структура лекції, логіка викладу, повідомлення літератури до теми або до всього курсу. Доступність, аргументованість. Виокремлення головного у матеріалі та висновках. Використання деяких прийомів закріплення – повторення, запитання на перевірку розуміння, засвоєння, підведення підсумків. Використання ТЗН (у разі необхідності), застосування лектором опорних матеріалів (текст, конспект, окремі записи, відсутність опорних записів тощо).

3. Керівництво роботою студентів: Допомога у веденні записів (зміна темпу: уповільнений темп за умов важливості виділення матеріалу), використання прийомів підтримки уваги – цікаві приклади, риторичні запитання, жарти і т. ін. Спонукання до запитань з боку студентів.

4. Особистість лектора: Знання предмету. Емоційність, голос, дикція. Якість, чіткість, забарвленість, грамотність мовлення. Зовнішній вигляд. Уміння триматися перед аудиторією. Уміння бачити та відчувати аудиторію, встановлювати з нею контакт.

5. Результати лекції: інформаційна цінність лекції. Виховний вплив. Досягнення дидактичних цілей.

ОСНОВНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

1. Цілеспрямованість – висунення проблеми, намагання поєднати теоретичний матеріал з його практичним використанням у майбутній професійній діяльності.

2. Планування – виокремлення головних питань, пов'язаних з профілюючими дисциплінами, наявність новинок у списку літератури, тощо.

3. Організація семінару – уміння починати та підтримувати дискусію, конструктивний аналіз усіх відповідей студентів, наповненість навчального часу обговоренням проблем, поведінка самого викладача.

4. Стиль проведення семінару – пожвавлений, з постановкою гострих питань, з дискусією або млявий, який не викликає інтересу.

5. Ставлення викладача до студентів – поважне, урівноважене, у міру вибагливе чи байдуже.

6. Ставлення студентів до викладача – поважне чи байдуже, критичне.

7. Управління групою – викладач швидко встановлює контакт з учасниками семінару, впевнено та вільно тримається, взаємодія з групою носить педагогічно доцільний характер та охоплює всіх студентів чи, навпаки, робить багато зауважень, розмовляє на підвищених тонах, спирається в роботі на декількох студентів, а інші залишаються пасивними.

8. Коментарі та висновки викладача – кваліфіковані, доказові, переконливі, чи, навпаки, некваліфіковані, неістотні, не містять у собі теоретичних зауважень.

ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Систематичний контроль за виконанням програми практики здійснює керівник практики. Студенти ведуть щоденник практики, в якому занотовують події та зміст кожного дня, обсяг виконаної роботи.

Керівник практики від кафедри режисури та хореографії перебуває у постійному контакті із керівниками практики з кафедр психології та педагогіки. Керівник присутній разом із керівниками від двох інших кафедр на відкритих лекціях та семінарських заняттях студентів.

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ

Після закінчення практики студенти подають керівникові практики такі документи:

– звіт про проходження практики, оформлений відповідно до стандарту Університету (зразок оформлення титульної сторінки див. додаток 1);

– відповідним чином оформленні індивідуальні завдання (див. додатки);

– щоденник практики, оформлений належний чином завірений підписом керівника практики і печатками установи;

– заліковий лист результатів педпрактики з оцінками керівників практики від трьох кафедр (див. додаток 9);

– звіт про виконання індивідуального наукового дослідження (написаний у довільній формі);

Після закінчення практики керівник зобов'язаний:

– провести захист практики, оцінити результати проходження практики кожного студента за 100-бальною шкалою;

– підготувати звіт про практику і разом зі звітною документацією студентів подати на кафедру;

– доповісти про зміст та підсумки проведення практики на підсумковій конференції.

Практика студентів оцінюється за 100-бальною школою:

В разі відсутності одного або двох видів роботи у практиканта, або їх надзвичайно низької результативності, студент не може отримати позитивної або відмінної оцінки.

Диференційована оцінка з практики враховується разом з іншими оцінками на призначення стипендії, заноситься в Додаток до диплому. Результати складання заліків з практики заносяться до залікової книжки, в екзаменаційну відомість та до журналу обліку успішності.

ВИМОГИ ДО ЗВІТУ

Загальні вимоги до оформлення звітної документації (додатоки) наступні документи оформляються акуратно надруковані (матеріали подаються на паперовому носії зібрані і папку. Шрифт "Times New Roman", кегль 14; міжрядковий інтервал – 1,5; поля: зліва, зверху, знизу, справа – 2 см; абзацний відступ – 1,25 см.), мають наскрізну нумерацію сторінок. Всі аркуші повинні бути зшиті.

Папка зі звітними документами повинна мати титульну сторінку, на якій зазначаються прізвище та ім'я студента-практиканта, факультет та група; прізвища керівників від університету та бази практики; вид практики; термін проходження; назва бази практики. Кожен окремий документ повинен також починатися з титульної сторінки, на якій зазначається прізвище та ім'я студента-практиканта, факультет та група, назва документа, час та місце проведення заходу. Звітна документація обов'язково повинна містити перелік всіх документів практики із зазначеними сторінками.

У звіті про роботу студенти детально описують всю виконану під час практики роботу (наприклад, результати знайомства зі структурою та традиціями бази практики, індивідуальні доручення, волонтерську діяльність, екскурсії тощо). В звітних документах не повинна бути

дослівного переписування матеріалів баз практики (історії, методичних розробок тощо).

Оформлення звітних документів входить в час проходження практики. Їх перевіряють керівники практики від бази та університету.

КЕРІВНИКИ ПРАКТИК ОБОВ'ЯЗКОВО ПРОВОДЯТЬ ІНСТРУКТАЖ З ПРАВИЛ ПОВЕДІНКИ І ТЕХНІКИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИК.

Додаток 1.

Зразок оформлення титульної сторінки звіту

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА
ФАКУЛЬТЕТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

Кафедра театрознавства та акторської майстерності

ЗВІТ

з педагогічної (асистентської) практики

Студента(ки) _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Курсу *II* групи *КМТ- 21м або КМА-21м*

Ступінь вищої освіти **другий (магістерський)**

з галузі знань **02 Культура і мистецтво**
(шифр і назва спеціальності)

Спеціальність **026 Сценічне мистецтво.**
ОПП **Театрознавство або**
Акторське мистецтво драматичного театру та кіно

(шифр і назва спеціальності)

Місце практики: _____
(назва установи)

Керівник практики
від установи (бази) _____
(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

Керівники практики
від навчального закладу:
кафедри театрознавства та
Акторської майстерності _____
(посада, науковий ступінь, вчене звання, посада, прізвище, ім'я, по батькові)

кафедри педагогіки _____
(посада, науковий ступінь, вчене звання, посада, прізвище, ім'я, по батькові)

кафедри психології _____
(посада, науковий ступінь, вчене звання, посада, прізвище, ім'я, по батькові)

До захисту допущено
_____

звіт захищено з оцінкою
«___» _____ 20 __ р.
_____

(підпис) (прізвище, ініціали)

Львів 202__

Додаток 2

ГРАФІК ПРОВЕДЕННЯ ЗАЛІКОВИХ СЕМІНАРІВ

Студент/ка ІІ курсу (магістр), спеціальність 026 Сценічне мистецтво. ОПП Театрознавство або Акторське мистецтво драматичного театру і кіно, групи КМТ-21м, КМА-21м факультету культури та мистецтв кафедри театрознавства та акторської майстерності

_____

(прізвище, ім'я, по-батькові студента)

Місце проходження практики

_____

Терміни практики з _____20 __ року по _____20 __ року.
Педагогічну (асистентську) практику здійснено у

_____

(назва ВНЗ, кафедри)

Керівники практики від навчального закладу:
кафедри театрознавства та акторської майстерності _____

(посада, науковий ступінь, вчене звання, посада, прізвище, ім'я, по батькові)

кафедри педагогіки _____

(посада, науковий ступінь, вчене звання, посада, прізвище, ім'я, по батькові)

кафедри психології _____

(посада, науковий ступінь, вчене звання, посада, прізвище, ім'я, по батькові)

№ з/п	Дата проведення	Курс, група.	Час проведення	Аудиторія (зал)	Тема уроку

Студент/ка ІІ курсу (магістр), групи КМТ-21м, КМА-21м

_____

Додаток 3

Зразки оформлення плану-конспекту лекції, семінарського, практичного заняття

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА
ФАКУЛЬТЕТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

Кафедра театрознавства та акторської майстерності

План-конспект
навчально-репетиційного заняття (лекції/семінару) з курсу
_____

(назва предмету)

на тему _____
(назва)

проведеного у _____ групі, курсу _____
(повна назва групи)

_____

(повна назва установи до якої відноситься дана група)

міста _____ дата проведення «___» _____ 20__ року.

Підготував/ла:
Студент/ка
_____

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____ курсу, група _____,
Перевірила:
_____

(керівник від кафедри)

_____

(прізвище, ім'я, по батькові)

ЛЬВІВ 20___

І. Мета: Вказати, виходячи із змісту робочої програми курсу, конкретний результат, який планується досягти.

Навчальна мета передбачає формування у студентів:

- наукових (методологічних знань про …;
- розуміння понять (теорій тощо);
- осмислення закономірностей (теорій, підходів тощо);
- умінь дискусії (діалогу) з проблем … ;
- ціннісних уявлень про … ;
- особистісного ставлення до … ;
- особистісних поглядів стосовно … ;
- критичного ставлення до проблем …

Навчальна мета може включати декілька завдань як освітнього, так і виховного і розвивального напрямів.

П. Методи, прийоми, засоби:

Зазначити, які методи, прийоми, засоби навчання застосовуються під час лекції для досягнення визначених завдань.

Методи, прийоми передачі та обміну словесною інформацією:

- розповідь;
- бесіда (репродуктивна, пошукова, проблемна, аутентична - обговорення особистісних поглядів, життєвих міркувань студентів тощо);
- мозкова атака (брейнстормінг);
- дискусія;
- діалог;
- кейс-метод (розповідь про подію, що сталась у житті людини);

Методи, прийоми переконування:

- апеляція до висловлювань відомих людей;
- проведення доказів;
- висловлювання аргументів «за» і «проти»;
- апеляція до позитивних і негативних емоцій студентів;
- діагностичне питання.

Методи, прийоми розвитку мислительних дій:

- аналіз;
- синтез;
- порівняння;
- розрізнення;
- аналогія;
- узагальнення;
- екстраполяція;
- міркування (просте, складне, вільне, доказове);
- дедукція;
- індукція.

Ш. Наочність: Таблиці, схеми, графіки, макети, приладдя, тощо.

Технічні засоби навчання: кодоскоп, діапроектор, комп'ютери тощо.

IV. Основні питання лекції: (не більше чотирьох на одну лекцію).

V. Рекомендована література:

Основна (конкретно вказати: автор, назва, рік видання, сторінки)

Додаткова (—— '' ——).

V*І*. Основні питання, що розглядаються під час лекції:

Хід лекції:

Розкрити зміст інформації, що висвітлюється під час лекції, описати дії викладача, застосування методів навчання та виховного впливу на студентів, зазначити питання для обговорення, дискусії, діалогу.

1. Вступна частина (до 10 хв.)

- привітання викладача зі студентами;
- налагодження зв'язку із пройденим навчальним матеріалом і новою інформацією, визначення її місця і ролі у системі навчального курсу, прогноз подальшого її розгляду;
- повідомлення теми лекції, створення у студентів позитивної установки на її вивчення;
- визначення основних питань лекції, повідомлення рекомендованої літератури;
- захоплення уваги студентів, психологічна підготовка до розгляду основних питань лекції, виокремлення їхнього зв'язку з майбутньою професійною діяльністю (зазначити інформацію, методи, питання для обговорення).

2. Основна частина (70-75 хв.)

- висвітлення кожного питання окремо;
- показ логічного переходу від одного питання до іншого, здійснення підсумку після кожного етапу;
- опис шляху обґрунтування понять, термінів, теорій, концепцій тощо, виокремлення критеріальних ознак, складових, основних елементів;
- показ логіки пояснення, інтерпретації явищ;
- опис дій викладача з метою забезпечення розуміння, осмислення студентами змісту;
- розкриття кожного методу, прийому формування мислительних дій, що застосовуються під час лекції;
- зазначення міжпредметних зв'язків, практичних прикладів, спрямованості навчальної інформації на професійну діяльність студентів;
- виокремлення питань для бесіди, дискусії чи діалогу, отримання зворотного зв'язку;
- опис дій викладача для розвитку інтересу до змісту лекції.

3. Заключна частина (5-10 хв.)

- здійснення логічних висновків про основні поняття, положення, що розглядаються;
- повідомлення про досягнення запланованої теми, завдань лекції, оцінка спільної взаємодії зі студентами
- визначення підготовки до семінарського заняття й обговорення аналізу зазначених питань, положень на занятті;
- коротке повідомлення питань, проблем, що будуть розглядатися у наступній лекції у взаємозв'язку з висвітленими, створення позитивних очікувань;
- подяка студентам за увагу.

План-конспект лекції підписується викладачем, до якого прикріплений студент під час практики.

Додаток 4

СХЕМА АНАЛІЗУ (САМОАНАЛІЗУ)

Під час педагогічної практики студент-практикант виконує в письмовій формі аналіз навчально-репетиційного заняття свого колеги. Студенти, які проходять педагогічну практику за індивідуальним планом здійснюють аналіз власного навчального заняття.

Зразок оформлення титульної сторінки:

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА
ФАКУЛЬТЕТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

Кафедра театрознавства та акторської

майстерності

Аналіз (самоаналіз)
навчально-репетиційного заняття з _____
(назва предмету)
проведеного у _____ групі, курсу _____
(повна назва групи)
_____

(повна назва установи до якої відноситься дана група)
міста _____ дата проведення «___» _____ 20__ року.
студентом (-кою)-практикантом(-кою) _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Підготував/ла:
Студент/ка
_____
(прізвище, ім'я, по батькові)
_____ курсу, група _____,
Перевірила:
_____
(керівник від кафедри)
_____
(прізвище, ім'я, по батькові)

ЗМІСТ АНАЛІЗУ
1. Загальні відомості про навчальне заняття:

– тема навчального заняття, її зв'язок з попередніми і наступними, місце у відповідному розділі;

– форма, тип навчального заняття, його структура, відповідність темі та поставленій меті;

– рівень досягнення мети та отримані результати, умови, чинники, що сприяли цьому;

– сильні та слабкі сторони, досягнення, загальні враження.

2. **Підготовка викладача до організації навчального заняття**: визначення структури, використання фахової та методичної літератури, підготовка дидактичного та роздаткового матеріалу.

3. **Постанова мети**, завдань навчального заняття як кінцевого результату, необхідного для досягнення викладачем та студентами, створення у студентів установки на досягненні мети

4. Відбір змісту навчального матеріалу, розвиток особистісного ставлення студентів до нього:

– раціональний відбір наукових, засадничих знань, понять, фактів, що складають основу розвитку умінь, навичок студентів, їхнього соціального становлення, подальшого навчання;

– спрямованість змісту навчального матеріалу на розгляд проблем, соціального значущих та актуальних для життя студентів, задоволення їхніх пізнавальних і особистісних потреб та інтересів;

– відповідність змісту навчального матеріалу рівню розвитку студентів, їхнім пізнавальним можливостям;

– стимулювання інтересу студентів до змісту, (новизна знань, умінь, їхня різностороння значущість, парадоксальність понять, фактів, популярність інформації, емоційність викладу, подання інформації через призму бачення викладача, науковця);

– інтегрування змісту навчального матеріалу з іншими темами, навчальними курсами і спецкурсами.

5. **Застосування методів, прийомів, засобів, форм організації навчально-пізнавальної діяльності студентів** і їх творче, цілеспрямоване поєднання.

активізація думки студентів, стимулювання їх до критичного та творчого мислення, вияву власної позиції, поглядів, самостійного пошуку і дослідження.

6. Діяльність викладача:

– ставлення до студентів: наявність позитивної установки;

– стиль діяльності та поведінки викладача, його комунікативні уміння, відкритість, щирість, знаходження контакту зі студентами, вияв педагогічного такту у організації взаємодії зі студентами;

– забезпечення дисципліни як організації порядку на навчальному занятті

7. Діяльність студентів:

– ставлення студентів до процесу навчання, застосованих форм, методів організації навчально-пізнавальної діяльності, їхня мотивація;

– ставлення до особистості викладача, вияв до нього;

8. Організація міжособистісної взаємодії студентів та розвиток їхніх взаємин:

– створення психологічно комфортного середовища на навчальному занятті;

– застосування різноманітних форм співробітництва, міжособистісної взаємодії студентів (дискусії, діалоги, групові форми, колективна робота тощо).

9. Отримання зворотнього зв'язку:

– методи, прийоми організації зворотнього зв'язку на кожному етапі навчального заняття;

– перевірка викладачем рівня розуміння, осмислення студентами навчального матеріалу, рівня сформованості їхніх знань та умінь;

– застосування зворотнього зв'язку для усвідомлення особливостей діяльності, мислення студентів, мотивації їхнього навчання з метою удосконалення організації навчальних занять;

– застосування зворотнього зв'язку, оцінювання для усвідомлення студентами досягнутих успіхів, перспектив їхнього розвитку;

– об'єктивність оцінювання індивідуальних особливостей навчальної діяльності студентів;

– мотивація оцінок студентів без елементів критики особистості.

10. **Загальні висновки** (пропозиції і поради щодо вдосконалення підготовки і проведення наступних навчальних занять).

2. 2. Організація науково-дослідної діяльності студентів

Індивідуальна науково-дослідна робота магістра під час проходження стажувальної педагогічної практики на У курсі спрямована на апробацію його можливостей як науковця, тому передбачає застосування цілісного спектру дослідницьких вмінь і узагальнюється у вигляді індивідуального науково-дослідного завдання.

У цілому індивідуальне науково-дослідне завдання є одним із видів самостійної навчальної діяльності студента і забезпечує реалізацію загальної дидактичної мети – розвитку студентом досвіду і вмінь самостійної науково-дослідної діяльності у руслі обраного фаху та оволодіння методиками наукових досліджень.

Навчальна мета індивідуального завдання полягає у тому, щоб студент:

організував свою пошукову діяльність як самостійний дослідник, що сам визначає предмет та об'єкт наукового аналізу, конкретизує їх через мету і завдання, які досягаються обраним ним інструментарієм;

поетапно розгорнув цілісну логіку наукового пошуку від характеристики актуальності обраної ним проблеми до висунення гіпотези до експериментального її доведення або заперечення;

зіставив, у межах визначеної проблеми її теоретичну сутність і наукові трактування та емпіричну, самостійно отриману інформацію;

апробував свої можливості у напрямі проектування та прогнозування ефективності педагогічно доцільних дій, підходів, необхідних змін елементів навчально-виховного процесу у частині досліджуваної ним проблеми.

У ході виконання індивідуального науково-дослідного завдання студент виробляє наступні конкретні **науково-педагогічні вміння** (і реалізовує їх у професійній сфері): бачення проблем теорії і практики навчально-виховного процесу і співвіднесення їх із конкретним емпіричним досвідом; висунення педагогічно доцільних ідей, уявне або реальне створення середовища для їх реалізації та передбачення можливих наслідків; визначення конкретних кроків щодо реалізації ідей і послідовності їх впровадження; бачення і здатність робити оптимальний вибір у спектрі методик дослідної діяльності.

У якості оптимальних методів емпіричної складової наукового дослідження рекомендовано використовувати, на вибір студента, анкетування, бесіди, інтерв'ю, спостереження, контент- аналіз змісту учнівських (студентських) навчальних, творчих завдань, есе та якісні методи – описово-інтерпретаційний аналіз результатів спостережень і вивченого конкретного досвіду з свідчень учнів, студентів, вчителів, викладачів, їхніх розповідей тощо.

Структура та етапи виконання навчально-дослідного завдання

1. Визначення актуальної, на думку студента, проблеми навчально-виховного процесу у сучасній вищій школі і формулювання її як **предмету** для наукового пошуку.

2. Уточнення об’єкта дослідження, як області, яка буде піддана науково-педагогічному аналізу.

3. Визначення мети і завдань дослідження.

4. Окреслення теоретичної бази дослідження - поглядів, ідей та концепцій, власних або запозичених у конкретних наукових школах.

5. Висунення гіпотези, яка являтиме собою одно- або багатоваріантні способи розв’язання (вирішення, усунення) сформульованої студентом проблеми.

6. Визначення можливих способів розв’язання проблеми.

7. Перевірка одного або кількох способів шляхом аналізу емпіричних даних отриманих у ході використання обраних студентом методів емпіричного дослідження.

8. Підтвердження або спростування гіпотези.

9. Оформлення результатів, отриманих у ході науково-дослідної роботи, згідно до стандартних вимог обраної студентом методики.

Критерії оцінювання

10-9 балів – завдання має наукову новизну, цілісну структуру наукового дослідження з рівноцінним співвіднесенням теоретичної та емпіричної його складових у ході його виконання були застосовані елементи наукового прогнозування та педагогічного проектування.

8-7 балів – завдання має цілісну структуру, обґрунтовано актуальність проблеми, розв'язання якої представлено на теоретичному і практичному рівні

5-6 балів – визначено проблему і завдання дослідження, наведено теоретичні положення та подано окремі результати емпіричного дослідження.

4-3 бали – визначено проблему дослідження і узагальнено результати її теоретичного аналізу у наукових джерелах;

2-1 бал – використано наукові джерела, але щодо заявленої теми індивідуального завдання наведено лише окремі теоретичні положення.

навчально-пізнавальної діяльності, типів навчальних завдань, форм та типів організації навчальних занять).

2.3. Виконання психолого-педагогічного завдання

Завданням для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр», що проходять педагогічну практику у навчальних закладах III та IV рівнів акредитації (університети, інститути, академії, коледжі), є ***Аналіз професійної компетентності викладача- практиканта.***

Алгоритм виконання завдання

1. Для виконання завдання оберіть колегу, заняття якого ви будете відвідувати та аналізувати. Для якісного написання ***«Аналізу професійної компетентності викладача-практиканта»*** рекомендуємо відвідати кілька пробних та залікових занять студента.
2. Використовуючи запропоновану схему, охарактеризуйте професійну компетентність викладача-практиканта.
3. На основі даних, отриманих в результаті спостереження та аналізу педагогічної діяльності, виконайте завдання.

Вимоги до виконання аналізу професійної компетентності викладача- практиканта

Аналіз професійної компетентності викладача-практиканта – це індивідуальне психолого-педагогічне завдання, котре має продемонструвати рівень психологічних знань студента та здатність проаналізувати параметри професійної педагогічної компетентності студента-колеги на практиці: особливості його педагогічної діяльності та спілкування, особистісні якості, що впливають на успішність досягнення мети та взаємодії із групою в процесі викладання.

Робота має бути виконана *самостійно. Зміст* роботи повинен відповідати заданій проблематиці.

Текст повинен відображати суть питання, висвітлювати усі його можливі аспекти, тобто повинен містити відомості про викладача-практиканта, дані про його психологічні якості та психологічні особливості його педагогічної діяльності, а також висновки та рекомендації щодо подальшого розвитку психологічної складової педагогічної компетентності. Ці дані

обов’язково мають бути проілюстровані конкретними *прикладами*, отриманими в результаті спостереження за викладачем та групою в ході проведення ним навчального заняття.

Структура роботи повинна бути чіткою та логічною, обов’язково містити додатки (схему аналізу професійної компетентності викладача-практиканта).

Додаток 9

Заліковий лист студента практиканта

ЗАЛІКОВИЙ ЛИСТ РЕЗУЛЬТАТІВ ПЕДАГОГІЧНОЇ (асистентської) ПРАКТИКИ

ІІ курсу (магістр), групи КМТ(А) – 21м____, 026 Сценічне мистецтво кафедри кафедри театрознавства та акторської майстерності, факультету культури та мистецтв

_____

(прізвище ім'я по батькові практиканта)

ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ(50 балів)

1.ЗАЛІКОВІ ЗАНЯТТЯ							***ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ***
№ п/п	Дата проведення	Група	Тема заняття	Шкала 20 б/20 б	Хто оцінював	Підпис	
1.							
2.							
2.ІНДИВІДУАЛЬНЕ ПЕДАГОГІЧНЕ ЗАВДАННЯ							
№ п/п	Тема індивідуального педагогічного завдання			Шкала 0-10 б	Хто оцінював	Підпис	
1.							

Оцінювання практики(50 балів)

3. КОНСПЕКТ СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ							***ЗАХИСТ ПРАКТИКИ***
№ п/п	Дата проведення	Група	Тема заняття	Шкала 5 б./5 б.	Хто оцінював	Підпис	
1.							
4. РОЗРОБКА ПЛАНУ-КОНСПЕКТУ ЛЕКЦІЇ							
№ п/п	Тема лекції			Шкала 5б./5б.	Хто оцінював	Підпис	
1.							
5. РЕЦЕНЗІЯ ВІДВІДАНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАНЯТТЯ							
№ п/п	Дата проведення	Група	Тема заняття	Шкала 0-10 б.	Хто оцінював	Підпис	
1.							
6. ОЦІНКА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ							
№ п/п	Оцінка професійної компетентності			Шкала 0-10 б.	Хто оцінював	Підпис	
1.							
№ п/п	Захист практики (*виконання індивідуального наукового дослідження)*			Шкала 0-10 б.	Хто оцінював	Підпис	
1.							

Педагогічна (асистентська) практика оцінена:

Керівником-методистом від кафедри театрознавства та акторської майстерності

«_____» _____

(оцінка) *(підпис, посада, прізвище та ініціали)*

Додаток 10 Зразок наказу

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка

НАКАЗ

м. Львів

“__”_____2020 р. №_____

н а к а з у ю

§ 1

Скерувати студентів другого курсу (магістри) кафедри театрознавства та акторської майстерності, спеціальність 026 «Сценічне мистецтво» на педагогічну (асистентську) практику з відривом від навчання з «__»_____20___р. по «__»_____»_р. у такі установу без оплати видатків:

Назва установи
Список студентів

§ 2

Керівником практики від кафедри театрознавства та акторської майстерності призначити – _____.

§ 3

Відповідальність за організацію та проведення педагогічної практики покласти на завідувача кафедри театрознавства та акторської майстерності ___.

§ 4

Керівником практики від кафедри психології призначити – _____, керівником практики від кафедри педагогіки призначити – _____.

§ 5

Заступникові декана факультету культури і мистецтв _____ ознайомити студентів з програмою практики та провести інструктаж з техніки безпеки.

Проректор _____

Погоджено:

Декан факультету
культури і мистецтв _____
Завідувач практикою _____
Відділ охорони праці _____
Головний бухгалтер *(частково,*
при проходженні практики в іншому місті) _____

Додаток 12 Зразок звіту керівника практика від кафедри

ЗВІТ____,
щодо керівництва педагогічною (асистентською) практикою
студентів ІІ курсу (магістр)
Денної форми навчання факультету культури і мистецтв, кафедри театрознавства та акторської майстерності

Відповідно до наказу ректора Львівського національного університету імені Івана Фрака з __ до __ 20_ року здійснювалося керівництво педагогічною (асистентською) практикою студентів у таких закладах (установах):

_____

Всього практику проходило _____ студентів.
База практики відвідані _____
Проведено ____ індивідуальних консультацій та ____ групових.
Загальна характеристика та оцінка роботи студентів _____
Підсумкова оцінка студентів за педагогічну практику:

_____
_____
_____

не атестовано _____
(список студентів додається)
Оцінка взаємодії та співпраці з керівником практики від бази _____
Практика засвідчила, що під час підготовки студентів необхідно звернути увагу на _____
Загальні зауваження та пропозиції щодо організації та проведення педагогічної практики _____
Підпис _____
(підпис, посада, прізвище та ініціали)
«___» _____ 202__ року